

УДК 330.3:338.49

DOI: 10.25140/2411-5215-2018-2(14)-49-56

*Микола Бутко, Ростислав Тульчинський***ПРИНЦИПИ СТАНОВЛЕННЯ НОВОГО РЕГІОНАЛІЗМУ
З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ***Николай Бутко, Ростислав Тульчинский***ПРИНЦИПЫ СТАНОВЛЕНИЯ НОВОГО РЕГИОНАЛИЗМА
С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СИСТЕМНОГО ПОДХОДА***Mykola Butko, Rostislav Tulchinskiy***PRINCIPLES FOR THE FORMATION OF NEW REGIONALISM
BY USING THE SYSTEM APPROACH**

Обґрунтовано використання системного підходу щодо нового регіоналізму, що дає можливість розглядати його як єдиний цілісний організм із притаманними йому специфічними властивостями, якість, зв'язками, процесами, узгодити цілі та завдання розвитку, виокремити інституціональні та управлінські детермінанти його становлення тощо.

Запропонована система принципів, яка складається із загальноекономічних принципів (науковості, комплексності, історизму, онтологічності, діалектичності, об'єктивності, збалансованості, ефективності) та специфічних принципів (безперервності, унітарності, варіантності, доцільності, адаптивності, саморозвитку, субсидіарності, транспарентності, публічності, цілеспрямованості, синергізму, аксіологічності), що максимально враховують особливості нового регіоналізму. Врахування загальноекономічних та специфічних принципів сприятиме розробленню заходів та підвищенню ефективності її дії щодо становлення нового регіоналізму.

Ключові слова: новий регіоналізм; методологія; системний підхід; загальнонаукові принципи; специфічні принципи.

Рис.: 1. Бібл.: 13.

Обосновано использование системного подхода к изучению нового регионализма, что дает возможность рассмотреть его как единый целостный организм с присущими ему специфическими свойствами, качествами, связями, процессами, согласовать цели и задачи развития, выделить институциональные и управленческие детерминанты его становления и т. п.

Предложенная система принципов, которая состоит из общеэкономических принципов (научности, комплексности, историзма, онтологичности, диалектичности, объективности, сбалансированности, эффективности) и специфических принципов (непрерывности, унитарности, вариантности, целесообразности, адаптивности, саморазвития, субсидиарности, транспарентности, публичности, целеустремленности, синергизма, аксиологичности) максимально учитывает особенности нового регионализма. Учет общеэкономических и специфических принципов будет способствовать разработке мероприятий и повышению эффективности действия системы по становлению нового регионализма.

Ключевые слова: новый регионализм; методология; системный подход; общенаучные принципы; специфические принципы.

Рис.: 1. Библ.: 13.

The use of the systematic approach to new regionalism is substantiated, which makes it possible to consider it as a single integral organism with its specific properties, qualities, connections, processes, to coordinate the goals and objectives of development, to distinguish the institutional and managerial determinants of its formation, etc.

A system of principles is proposed which consists of general economic principles (scientific, complexity, historicism, ontological, dialectic, objectivity, balance, efficiency) and specific principles (continuity, unitarity, variability, expediency, adaptability, self-development, subsidiarity, transparency, publicity, purposefulness, synergism, axiological), which take into account the features of the new regionalism as much as possible. The consideration of general economic and specific principles will contribute to the development of measures and to increase the effectiveness of its action towards the formation of a new regionalism.

Keywords: new regionalism; methodology; system approach; general scientific principles; specific principles.

Fig.: 1. References: 13.

JEL Classification: F29; R58

Постановка проблеми. Сучасні умови економічного розвитку дають можливість стверджувати, що європейські країни розвиваються відповідно до парадигми нового регіоналізму, що підтверджується функціонуванням відповідних інституцій, які сприяють регіональній інтеграції та співробітництву регіонів, що утворені поза межами державних кордонів з іншими країнами, а також модифікацією ролі регіонів не тільки в межах держав, а й усій інституційній архітектоніці європейської спільноти, в якій регіони виступають суб'єктами соціально-економічних та політичних процесів.

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РЕГІОНУ

Регіональна політика Європейського Союзу відповідно до парадигми нового регіоналізму та прийнятих стратегічних планів економічного розвитку спрямована на мобілізацію інноваційного потенціалу регіонів, ефективне використання ресурсів, підвищення соціально-економічного рівня життя населення та досягнення стійкого економічного розвитку загалом.

Необхідно зазначити, що європейський простір об'єднує регіони з різним соціально-економічним розвитком, рівнем життя населення, екологічним станом, ресурсами та потенційними можливостями. Очевидно, що з урахуванням історико-культурного та соціально-економічного розвитку різних країн європейського простору парадигма нового регіоналізму формується та реалізується неоднаково. Але при цьому існують певні спільні цілі, що об'єднуються парадигмою нового регіоналізму та притаманні всім європейським країнам.

Так, світовий економічний розвиток характеризується збільшенням масштабів регіоналізації, що виявилось у збільшенні автономності й підвищенні ролі окремих регіонів у розвитку національних економік загалом та, як наслідок, виникненню феномену «нового регіоналізму» [1, с. 101]. Регіоналізацію можна розглядати як зміцнення економічних, соціальних, науково-технічних та інших зв'язків між територіями або державами, виникнення регіональних об'єднань держав [1, с. 79].

Становлення нового регіоналізму в Україні вимагає пошуку інституціональних та управлінських детермінант, спроможних сприяти вирішенню складних соціально-економічних проблем, забезпечити сталий розвиток регіональних суспільних систем та національної економіки загалом. Також становлення нового регіоналізму в Україні вимагає обґрунтування його методологічних засад.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам становлення нового регіоналізму в умовах глобалізації та інтеграції, осмисленню теоретико-методологічних засад присвячено праці вітчизняних дослідників, а саме: А. Амоші, Б. Буркінського, С. Вовканича, А. Власюка, В. Гейця, А. Гриценка, Б. Данилишина, В. Загорського, І. Зварич, В. Кравцова, Є. Лібанової, С. Пирожкова, С. Романюка, В. Сіденка, Л. Семів, Л. Чернюк та ін.

Серед закордонних науковців, які досліджують питання нового регіоналізму, необхідно відзначити: В. Барнза, М. Кітінга, П. Кука, Дж. МакКомбі, М. Сторпера, А. Харрелла, Б. Хеттне та інших [1; 4; 5; 6; 8-13].

Відаючи належне науковому доробку вчених, необхідно зазначити, що методологія становлення нового регіоналізму залишається недостатньо розробленою та вимагає подальших досліджень.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Становлення нового регіоналізму в Україні вимагає прийняття рішень владними структурами різного рівня з урахуванням методологічного підґрунтя, що сприятиме модернізації економіки регіонів та країни загалом. Це та інше зумовлює необхідність розроблення методологічного підґрунтя становлення нового регіоналізму, а саме визначення підходів, принципів, функцій тощо. Це, у свою чергу, сприятиме розробленню концептуальних, методичних та практичних рекомендацій щодо становлення нового регіоналізму в Україні.

Метою цієї роботи є обґрунтування системи принципів становлення нового регіоналізму за використанням системного підходу. Для досягнення поставленої мети було вирішено такі завдання:

- доведено доцільність використання системного підходу як наукового підґрунтя розроблення методології становлення нового регіоналізму;
- встановлено загальноекономічні принципи, які є базисом виділення специфічних принципів становлення нового регіоналізму;
- обґрунтовано специфічні принципи становлення нового регіоналізму.

Виклад основного матеріалу. Оскільки системний підхід виступає одним із головних способів наукового пізнання, він, на наш погляд, є методологічною основою дослідження нового регіоналізму. Системний підхід як інструмент наукового пізнання та міждисциплінарна методологія особливого типу, яка об'єднує в єдину систему різні методи наукового дослідження (індукції, аналізу, синтезу, дедукції тощо), виконує евристичну функцію, дозволяє забезпечити інтеграцію наукових знань, системно сприймати та впорядковувати інформацію та знання, сприяти вивченню такого складного явища різноманітної природи та складності, як регіоналізм.

Цей підхід допомагає з'ясувати зв'язки, процеси закономірності й механізми утворення нового регіоналізму, системно сприймати та впорядковувати знання та інформацію щодо його дослідження, моделювати розвиток і управління складними, неоднорідними процесами, не втрачаючи при цьому властивостей досліджуваних елементів, явищ, процесів тощо, дає змогу виявити сутність цілісності системи, коли відносини між підсистемами надають системі додаткові якості. Крім того, запропонувати обґрунтовані процедури, формалізовані й неформалізовані методи щодо шляхів вирішення наявних проблем становлення нового регіоналізму та ефективного їх впровадження.

Методологія системного підходу щодо нового регіоналізму дає можливість:

- вивчити та проаналізувати закономірності й механізми функціонування складних об'єктів, виявити негативний вплив факторів різної природи на новий регіоналізм та пом'якшити їх;
- розглянути різнопланові горизонтальні та вертикальні процеси, притаманні новому регіоналізму; узгодити цілі та функціональну спрямованість нового регіоналізму з урахуванням його становлення в межах систем різного порядку.

Методологія системного підходу не існує у вигляді чіткої методики з визначеною логічною концепцією, але при цьому вона допомагає перейти від вузькоспеціальних уявлень про об'єкт дослідження до більш цілісного й всебічного уявлення про новий регіоналізм взагалі з притаманними йому якостями, особливостями та зв'язками, спрямувати увагу на найбільш суттєві інституціональні та управлінські детермінанти становлення нового регіоналізму.

Використання системного підходу дає можливість:

- узгодити цілі та завдання систем різного рівня, у тому числі вищого порядку, із завданнями нового регіоналізму;
- спрямувати методи, процедури, важелі на їх досягнення, а також розкрити функціональну цілісність нового регіоналізму щодо потреб регіональних суспільних систем;
- змоделювати оптимальний сценарій розвитку та оцінити ефективність становлення нового регіоналізму,
- прогнозувати подальший розвиток регіонів із урахуванням впливу факторів та процесів різної природи тощо.

Але необхідно зауважити, що методології системного підходу притаманні певні недоліки, витоки яких полягають у загальній теорії систем, зокрема: нівелювання якісної специфіки різних системних об'єктів та елементів внаслідок відокремлення їх за формальними ознаками подібності, а також зосередження уваги на функціональних і структурних зв'язках системи тощо.

Обґрунтування системного підходу щодо об'єкта цього дослідження дає можливість визначити принципи становлення нового регіоналізму. При обґрунтуванні принципів становлення нового регіоналізму ми виходимо з концептуально узгоджених знань про закономірності розвитку регіональних суспільних систем. Становлення нового регіоналізму має базуватися на дотриманні системи, що складається із загальноекономічних та специфічних принципів.

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РЕГІОНУ

Принципи відображають об'єктивні закономірності розвитку регіонів в умовах становлення нового регіоналізму та мають дуалістичну природу, оскільки відображають закономірності розвитку регіональних суспільних систем та особливості становлення нового регіоналізму, виступаючи їхнім головним базисом концепцій, вимог, правил, положень тощо. Система принципів (рисунок) дає можливість поділити принципи на загальноекономічні, спрямовані на виділення загальноекономічних процесів та явищ, і специфічні щодо нового регіоналізму.

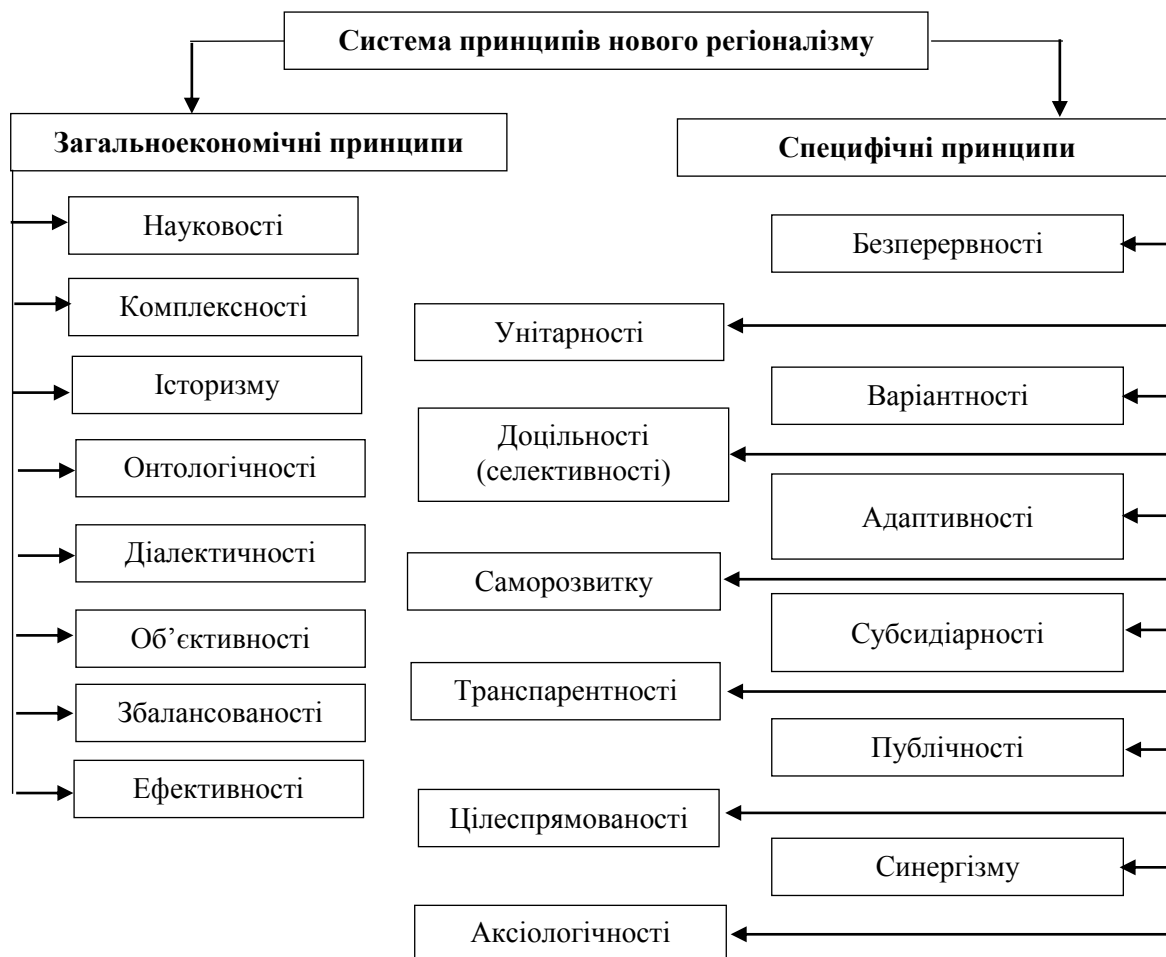

Рис. Система принципів нового регіоналізму

Джерело: розроблено та запропоновано авторами.

До загальноекономічних принципів слід віднести:

- науковості;
- комплексності;
- історизму;
- онтологічності;
- діалектичності;
- об'єктивності;
- збалансованості;
- ефективності.

У свою чергу, окреслені загальноекономічні принципи є базисом виділення специфічних принципів становлення нового регіоналізму, що максимально враховують специфіку цього явища та притаманних йому процесів, відповідно до сталого розвитку регіональних суспільних систем.

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РЕГІОНУ

На специфічних принципах повинні базуватися концептуальні положення становлення нового регіоналізму, до яких слід віднести такі:

- безперервності – розроблення та впровадження стратегічних заходів щодо становлення нового регіоналізму має носити безперервний, довгостроковий характер, передбачати стимули, спрямовані на регіональний розвиток, з урахуванням тенденцій соціально-економічного розвитку;

- унітарності – цей принцип необхідно розглядати з погляду забезпечення унітарності та територіальної цілісності, зокрема єдності соціально-економічного простору всієї території держави, з урахуванням специфіки процесів, що супроводжують новий регіоналізм та його становлення, а також виокремлення детермінант становлення нового регіоналізму та розроблення й запровадження стратегічних заходів з урахуванням територіальних, природно-ресурсних, соціально-економічних та інших особливостей та відмінностей розвитку регіональних суспільних систем. Також цей принцип зумовлює виконання відповідних функцій та досягнення поставлених цілей розвитку перед регіоном як певної цілісної системи, що відповідно є підсистемою вищого порядку та має власні підсистеми;

- варіантності – передбачає розроблення альтернативних варіантів стратегічних заходів та прийняття управлінських рішень щодо становлення нового регіоналізму, враховуючи генезис розвитку регіональних суспільних систем, з передбаченням підбору альтернативних методів, важелів, заходів, інструментів розвитку регіонів, відповідно до ранжування цілей та завдань регіонів з урахуванням змін;

- доцільності – передбачає розроблення та впровадження заходів щодо становлення нового регіоналізму з погляду доцільності обґрунтованих цільових компонентів розвитку регіональних суспільних систем, встановлених на основі критеріального аналізу ресурсних можливостей та соціально-економічного розвитку регіонів з урахуванням дотримання економічної безпеки розвитку регіонів та держави загалом;

- адаптивності – забезпечення певної стійкості становлення нового регіоналізму на основі стабілізації соціально-економічних, політичних, правових процесів з урахуванням циклічності та динамічності соціально-економічного розвитку регіонів, адаптації до можливих змін зовнішнього та внутрішнього середовища. Вплив зовнішніх загроз різної природи на становлення нового регіоналізму в регіонах може мати ймовірнісний, недетермінований та деструктивний характер, що зумовлює нелінійність змін у розвитку регіональних суспільних систем. Врахування впливу змін, динаміки їхніх тенденцій на розвиток регіональних суспільних систем та детермінант становлення нового регіоналізму сприятиме мінімізації їхнього впливу на регіональні суспільні системи;

- саморозвитку – новий регіоналізм базується на мотивації регіонів до саморозвитку на основі спроможності регіонів до самостійного визначення цілей та завдань регіонального розвитку з урахуванням потреб, соціально-економічних ресурсів та потенційних можливостей регіонів, спрямування механізмів та засобів на досягнення економічного зростання в умовах обмеження бюджетного фінансування;

- субсидіарності – полягає в необхідності дотримання в системі органів управління різних рівнів їхньої функціональної спрямованості та підпорядкування, що полягає в делегуванні владних повноважень і відповідальності на регіональні та місцеві органи влади. Незважаючи на суперечливість та складність принципу субсидіарності становлення нового регіоналізму та розвитку регіонів, його дотримання є базисом гармонійного поєднання інтересів та зусиль суб'єктів управління різного рівня, основою подолання суперечностей між інтересами різних рівнів влади, суспільних груп тощо. Реалізація принципу субсидіарності відбувається в процесі децентралізації владних повноважень, що сприяє більш ефективному вирішенню наявних регіональних проблем;

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РЕГІОНУ

- транспарентності – передбачає максимальне врахування об'єктивної інформації про якісні та кількісні параметри розвитку регіональних суспільних систем для спрямування інституціональних та управлінських детермінант на становлення нового регіоналізму та прийняття обґрунтованих управлінських рішень на основі систематизованої інформації про стан, потреби, можливості регіональних суб'єктів. Передбачає оприлюднення інформації, у тому числі в засобах масової інформації, про діяльність органів влади різних рівнів, розподілення ресурсів, громадське обговорення залучення та використання ресурсів щодо розвитку регіонів тощо. Принцип транспарентності сприяє підвищенню відповідальності суб'єктів управління та кадрової відповідальності за умов оприлюднення результативності процесу управління перед громадськістю та обговорення результативності їхньої роботи. Отримання та використання інформації стає одним із впливових чинників розвитку регіональних суспільних систем поряд із іншими традиційними факторами виробництва;

- публічності – полягає в популяризації становлення нового регіоналізму, доведення його головних ідей та засобів досягнення до свідомості населення регіонів, спрямування зусиль на зменшення диференціації регіонального розвитку, підвищення якості життя в регіонах тощо;

- цілеспрямованості – спрямування зусиль на досягнення поставлених цілей та завдань нового регіоналізму з урахуванням цілей національної економіки та забезпечення цілісності держави, узгодження соціально-економічних, екологічних, політичних та інших цілей з метою забезпечення економічної безпеки розвитку регіонів, підвищення рівня життя населення, сталого розвитку регіонів тощо;

- синергізму – налагодження взаємодії між різними суб'єктами права для досягнення мультиплікаційного ефекту в контурі нового регіоналізму, у тому числі між: місцевими, регіональними та державними органами влади; державними та приватними партнерами; населенням та місцевим самоврядуванням та інститутами громадянського суспільства;

- аксіологічності – вибудовування системи логічно упорядкованої системи цінностей нового регіоналізму, що включає культурно-історичні, особистісні, соціальні, гуманістичні та інші цінності. Це, у свою чергу, впливає на становлення свідомості та формування системи цінності населення регіонів, що відбивається на їхній життєдіяльності, компетентності, конкурентоспроможності, осмисленні значення та створенні матеріальних та духовних благ, формуванні трудового та інтелектуального потенціалу регіонів тощо.

Висновки і пропозиції. Отже, використання системного підходу щодо нового регіоналізму дає можливість розглядати його як єдиний цілісний організм із притаманними йому специфічними властивостями, якостями, зв'язками, процесами, узгодити цілі та завдання розвитку, виокремити інституціональні та управлінські детермінанти його становлення, оцінити його ефективність, запропонувати заходи щодо досягнення поставлених цілей та завдань тощо.

Запропонована система принципів складається із загальноекономічних принципів (науковості, комплексності, історизму, онтологічності, діалектичності, об'єктивності, збалансованості, ефективності) та специфічних принципів (безперервності, унітарності, варіантності, доцільності, адаптивності, саморозвитку, субсидіарності, транспарентності, публічності, цілеспрямованості, синергізму, аксіологічності), що максимально враховують особливості нового регіоналізму. При цьому важливим є дотримання всіх принципів одночасно. Ігнорування принаймні одного з них призведе до порушення всієї системи принципів і, відповідно, до змін очікуваних результатів нового регіоналізму. Врахування загальноекономічних та специфічних принципів сприятиме розробленню заходів та підвищенню ефективності її дії щодо становлення нового регіоналізму.

У свою чергу, система принципів виступає методологічним підґрунтям для розроблення концептуальних засад становлення нового регіоналізму, визначення цілей та засобів їх досягнення, інституціональних та управлінських детермінант становлення нового регіоналізму в Україні тощо.

Список використаних джерел

1. Барнз В., Ледебур Л. Нові регіональні економіки: пер. з англ. Львів: Літопис, 2003. 196 с.
2. Бутко М. П. Архітектоніка конкурентоспроможності регіонів України в контексті євроінтеграції: монографія. Київ: АМУ, 2016. 452 с.
3. Бутко Н. П. Бифуркационное состояние ядра государственного созидания Украины в условиях реализации евроинтеграционного курса. *Экономика Украины*. 2017. № 10 (663). С. 49–64.
4. Cooke P., Morgan K. *The Associational Economy: Firms, Regions and Innovation*. Oxford: Oxford University Press, 1998. 256 p.
5. Hettne B. Beyond the «New Regionalism». *New Political Economy*. 2005. No 10/4.
6. Hettne B., Soderbaum F., Stalgren P. EU as Global Actor in the South. *Swedish Institute for European Policy Studies*. 2008. No 8. URL: <http://theorytalks.fileave.com/EU%20as%20global%20actor.pdf>.
7. Hnát Pavel. European subregionalism in the process of Eastern Enlargement. *University of Tartu Official Site*. URL: <http://www.ceeisaconf.ut.ee/109100>.
8. Hurrell A. Regionalism in Theoretical Perspective. *Regionalism in World Politics: Regional Organizations and International Order* / Ed. by L. Fawcett, A. Hurrell. Oxford: Oxford University Press, 1995. Pp. 37–73.
9. Michael Keating, James Barry Jones. *The European Union and the Regions*. Oxford: Clarendon Press, 1995. 306 p.
10. McCombie J., Pugno M., Soro B. Productivity Growth and Economic Performance: Essays on Verdoorn's Law. *Hound mills*: 2002. Palgrave. 296 p.
11. Setterfield M. A. A model of Kaldorian traverse: cumulative causation, structural change and evolutionary hysteresis. *Economics of Demand-Led Growth*. 2002. Chapter 12. 233 p.
12. Storper M. *The regional world: territorial development in a global economy*. New York: Guilford Press, 1997. 326 p.
13. Storper M. The resurgence of regional economies, ten years later: the region as a nexus of untraded interdependencies. *European Urban and Regional Studies*. 1995. № 2. Pp. 191–221.

References

1. Barnz, V. and Ledebur, L. (2003). *Novi rehionalni ekonomiky [New regional economies]*. Lviv: Litopys [in Ukrainian].
2. Butko, M. P. (2016). *Arkhitektonika konkurentospromozhnosti rehioniv Ukrainy v konteksti ievrointehratsii [Architectonics of the competitiveness of Ukrainian regions in the context of eurointegration]*. Kyiv: AMU [in Ukrainian].
3. Butko, N. P. (2017). Bifurkatsionnoe sostoianie iadra gosudarstvennogo sozidaniia Ukrainy v usloviakh realizatsii evrointegratsionnogo kursa [The bifurcation state of the state building of Ukraine in the conditions of implementation of the core of the European integration course]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*, 10 (663), 49–64 [in Russian].
4. Cooke, P. and Morgan, K. (1998). *The Associational economy: firms, regions and innovation*. Oxford: Oxford University Press [in English].
5. Hettne, B. (2005). Beyond the «New regionalism». *New Political Economy*, 10/4.
6. Hettne, B., Soderbaum, F. and Stalgren, P. (2008). EU as Global actor in the south. *Swedish Institute for European Policy Studies*, 8. Retrieved from <http://theorytalks.fileave.com/EU%20as%20global%20actor.pdf>.
7. Hnát, Pavel (n.d.). European subregionalism in the process of Eastern Enlargement. *University of Tartu Official Site*. Retrieved from <http://www.ceeisaconf.ut.ee/109100>.
8. Hurrell, A. and Fawcett, L. (1995). *Regionalism in World Politics: Regional Organizations and International Order*. Oxford: Oxford University Press [in English].

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ РЕГІОНУ

9. Keating, M. and Jones, J. B. (1995). *The European Union and the regions*. Oxford: Clarendon Press [in English].

10. McCombie, J., Pugno, M. and Soro, B. (2002), *Productivity Growth and Economic Performance: Essays on Verdoorn's Law, Hound mills, Palgrave* [in English].

11. Setterfield, M. A. (2002). A model of Kaldorian traverse: cumulative causation, structural change and evolutionary hysteresis. *Economics of Demand-Led Growth, 12* [in English].

12. Storper, M. (1997). *The regional world: territorial development in a global economy*. New York: Guilford Press [in English].

13. Storper, M. (1995). There surgence of regional economies, ten years later: the region as a nex-
us of untraded interdependencies. *European Urban and Regional Studies, 2*, 191–221 [in English].

Бутко Микола Петрович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та державної служби, Чернігівський національний технологічний університет (вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, 14035, Україна).

Бутко Николай Петрович – доктор экономических наук, профессор, заведующий кафедрой менеджмента и государственной службы, Черниговский национальный технологический университет (ул. Шевченко, 95, г. Чернигов, 14035, Украина).

Butko Mykola – Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Management and Civil Service, Chernihiv National University of Technology (95 Shevchenka Str., 14035 Chernihiv, Ukraine).

E-mail: butko.mykola@ukr.net

Тульчинський Ростислав Володимирович – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту і публічного адміністрування, ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (пер. Магнітогорський, 3, м. Київ, 02660, Україна).

Тульчинский Ростислав Владимирович – кандидат экономических наук, доцент, заведующий кафедрой менеджмента и публичного администрирования, ЧВУЗ «Международный научно-технический университет имени академика Юрия Бугая» (пер. Магнитогорский, 3, г. Киев, 02660, Украина).

Tulchinskiy Rostislav – PhD in Economics, Associate professor, Head of the Department Management and Public Administration PHEI «Academician Yuriy Bugay International scientific and technical university» (3 Magnitogorskiy lane, 02660 Kyiv, Ukraine).

E-mail: r_istu@ukr.net

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1605-1403>